

3. Золотухін О. Бухгалтерський та податковий облік за ліцензійними договорами (роялті). URL: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/3517> (дата звернення 07.11.2021).

4. Остапчук В. Оподаткування роялті: відповіді на питання. URL: <https://synergy.ua/ru/opodatkovannya-royalti-vidpovidi-na-pytannya> ru/#:~:text=%D0%9F%D0%9A%D0%B4 (дата звернення 05.11.2021)

5. Остапчук В. Роялті чи не роялті: ось в чому питання?! URL: <https://synergy.ua/ru/royalti-chy-ne-royalti-os-v-chomu-pytannya-ru/>. (дата звернення 04.11.2021).

ОБЛІК СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ІНФОРМАЦІЙНА ОСНОВА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА

*Кундря-Висоцька О.П., к.е.н., професор,
Демко І.І., к.е.н., доцент,
Вагнер І.М., к.е.н., доцент
Університет банківської справи*

Концепція соціальної відповідальності в контексті бізнесу означає, що компанія функціонує для досягнення своїх фінансових цілей і крім цього допомагає суспільству. Тобто, соціально-відповідальна компанія не повинна працювати виключно для максимізації прибутку, а має приймати рішення та виконувати дії, які є прийнятними з точки зору цілей і цінностей суспільства.

Концепція соціальної відповідальності вимагає від кожного бізнесу поводитися етично та покращувати якість життя суспільства. Кожен бізнес повинен добровільно прийняти рішення — зробити свій внесок в краще суспільство і більш чисте довкілля або не робити цього.

Поняття “соціально відповідальний бізнес” визначає відповідальну поведінку суб’єктів господарської діяльності за вплив їх рішень і дій на суспільство, навколишнє природне середовище, яка сприяє сталому розвитку суспільства, зокрема забезпеченню добробуту населення; враховує очікування суб’єктів господарської діяльності та суспільства; відповідає законодавству і міжнародним нормам поведінки; інтегрована у діяльність суб’єкта господарської діяльності.

Соціалізація ринкової економіки породжує нові вимоги до суб’єктів господарювання, перш за все, пов’язані з підвищенням ролі працівників як соціальних ресурсів, а також з потребою постійного відтворення даного виду ресурсів. Це вимагає суттєвого удосконалення інформаційного забезпечення управління соціальними витратами підприємства. Тому підприємство зацікавлене в такій системі бухгалтерського обліку, яка б висвітлювала результати економічної, екологічної і соціальної діяльності та сприяла реалізації заходів управлінського характеру задля досягнення довготривалого сталого розвитку підприємства.

Соціально відповідальна діяльність дозволяє збільшити прибуток, прискорити темпи зростання; скоротити операційні витрати (наприклад, за

рахунок скорочення відходів виробництва або їх переробки, збільшення ефективності використання електроенергії або продажу перероблених матеріалів); покращити бренд і репутацію, що допоможе розвинути і відкрити нові ринки та напрями бізнесу; підвищити обсяги продажу, лояльність клієнтів (знання ними, що продукція вироблена з розумінням відповідальності по відношенню до навколишнього середовища); збільшити продуктивність і якість продукції; підвищити конкурентоспроможність [1].

За цих умов необхідна інформаційна система, яка з одного боку, буде надавати інформацію про можливості здійснення тих чи інших витрат, пов'язаних з реалізацією завдань соціально відповідального бізнесу, а з іншого боку, буде відображати результати таких ініціатив. Основу такої інформаційної системи складає система бухгалтерського обліку соціально відповідальної діяльності.

Облік соціально відповідальної діяльності — це процес формування систематизованих, корисних даних з метою складання звітності, яка характеризує діяльність суб'єкта господарювання, спрямована на вирішення соціальних і екологічних завдань. Одним із стандартів, які використовуються в міжнародній практиці визначення підходів до постановки обліку соціальної відповідальності та складання корпоративної соціальної звітності, є стандарт AA 1000 "AccountAbility". Цей стандарт містить ефективні інструменти щодо складання звітності в сфері сталого розвитку та нефінансового аудиту, є базою для планування, виконання, оцінки, інформування та нефінансової перевірки якості взаємодії із зацікавленими сторонами. На основі критеріїв якості звітності, які подані в цьому стандарті, сформульовані принципи складання корпоративної соціальної звітності: принцип змістовності та нейтральності, порівнянності, закінченості (повноти інформації), регулярності та своєчасності, послідовності, комунікації, якості та обов'язковості зовнішньої перевірки, неперервного удосконалення. Саме ці принципи є основними параметрами якості, на яких повинен будуватися облік соціально відповідальної діяльності.

Метою обліку соціально відповідальної діяльності є збереження цінностей, визначення результатів соціально відповідальної діяльності та задоволення інформаційних запитів всіх зацікавлених сторін.

Тому система бухгалтерського обліку має формувати інформацію про вартісну оцінку витрачених ресурсів підприємства на соціальні ініціативи та отримані доходи від них. Значення такої інформації посилюється також і необхідністю складання соціальної звітності. При цьому виникає проблема, як отримати необхідну інформацію про те, чи здійснює підприємство соціально відповідальну діяльність і наскільки вона є ефективною. Ряд вчених розглядають можливість отримати інформацію про соціально відповідальну діяльність за допомогою соціального обліку. При цьому визнання соціального обліку, як окремого виду в системі бухгалтерського обліку, є однією з проблем. З одного боку, передумовою виникнення соціального обліку як виду бухгалтерського обліку є необхідність складання корпоративної соціальної звітності, з іншого боку, для цих цілей можливим є використання системи бухгалтерського обліку. Проте соціальний облік слід розглядати як розширення

меж традиційного бухгалтерського обліку, яке пов'язано з необхідністю формування показників про соціально відповідальну діяльність та їх відображення у звітності, а також необхідністю виокремлення витрат, пов'язаних із соціально відповідальною діяльністю, значна частка яких відноситься до екологічних.

Література:

1. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність: навч. посіб. Київ : Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», 2015. 180 с. URL: <http://ied.kpi.ua/wp-content/uploads/2015/10/Socialna-vidpovidalnist.pdf> (дата звернення: 11.10.2021).

2. Будько О.В. Облік соціально відповідальної діяльності як інформаційна основа управління сталим розвитком підприємства. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/20_2016/9.pdf (дата звернення: 11.10.2021).

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ РЕФОРМЫ НАЛОГОВОЙ СИСТЕМЫ В АЗЕРБАЙДЖАНЕ

*Мамедли Вюгар Ахмед оглы
Мингячевирский государственный университет, Азербайджан*

В связи с переходом к рыночной экономике необходимо реформировать все отрасли экономики. Достижение развития частного сектора, особенно не-нефтяного, на основе частной собственности невозможно без реформ. Рыночная экономика не означает, что государство должно быть исключено из правительства. Не-нефтяной сектор необходимо возродить с помощью налоговой политики правительства. Вмешательство в экономику начинается только с создания законодательной базы для развития соответствующих сфер. Каждый производитель должен знать законы экономики. В то же время для продажи своей продукции необходимо использовать поддержку государства для экспорта ее на внешние рынки. Он может использовать финансовую поддержку государства для реализации новых проектов.

Государственная финансовая поддержка в основном является результатом налоговых реформ. Государство должно создать условия для развития рыночного механизма. Экономические процессы управляются через рыночный механизм. Реформы проводятся в соответствии с налоговой политикой государства для обеспечения интересов общества и достижения экономического развития. Налоговая политика - неотъемлемая часть финансовой политики государства. Одним из основных элементов государственного регулирования экономики являются налоги.

Цель и желание провести налоговые реформы в рыночных условиях - обеспечить простоту, справедливость и эффективность налоговой системы. Налоговая система с годами усложняется из-за введения новых видов налогов, налоговых льгот в определенных сферах. В результате налогоплательщики сталкиваются со сложным налоговым администрированием. Некоторые сферы деятельности страдают от налогового бремени. Таким образом, когда мы